

آیات پزشکی قرآن در نگاه مفسران

رشد - نیابانی

دکتر نیک‌زاده بیس‌زاده

دانشیار مرکز تحقیقات علوم قرآن حدیث و

طب دانشگاه علوم پزشکی تهران

۱۳۹۷

سرشناسه : خیابانی، رفعت، ۱۳۶۹-

عنوان و نام پدیدآور : آیات پزشکی قرآن در نگاه مفسران / رفعت خیابانی، نیکزاد عیسی زاده.

مشخصات نشر : تهران: صالحیان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۲۸۴ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک : 978-622-214-040-3

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : پزشکی در قرآن

موضوع : Medicine in the Qur'an

موضوع : تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴ -- برگزیده ها

موضوع : Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century-- Selections

شناسه افزوده : عیسی زاده، نیکزاد، ۱۳۵۲-

رده بندی کنگره : BP۱۰۳/۵/۹۱۹ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۵۸

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۲۴۱۰

دفتر مرکزی و توزیع: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر جنوبی- خیابان شهدای زاندارمری

پلاک ۱۲۷ - واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۷۲۸۳۰۰۰۰

www.chapketab.com

عنوان کتاب: آیات پزشکی قرآن در نگاه مفسران

نویسنده: رفعت خیابانی، نیکزاد عیسی زاده

سال و نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: صالحیان

صفحه آرا: هاجر اسفندیاری

شابک: 978-622-214-040-3

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۹

فصل اول ♦ ۱۱

مقدمه..... ۱۱

فصل دوم ♦ ۱۷

آیات طبی و تفاسیر معتبر برای بررسی آراء مفسران..... ۱۷

۱-۲- چارچوب نظری، چارچوب پنداشتی، چارچوب تاریخی..... ۱۸

۱۹- علل پیدایش شیوه‌های مختلف در قرآن..... ۱۹

روش‌های کاربردی تفسیر علمی..... ۲۲

روش تفسیر طبی..... ۲۴

آیات طبی..... ۲۵

اهداف آیات طبی..... ۲۶

فصل سوم ♦ ۳۷

مراحل رشد در قرآن (جنین‌شناسی، شیردهی، سالخوردگی)..... ۳۷

۱-۴- شفا..... ۴۱

۲-۴- جنین‌شناسی و باروری..... ۵۲

۳-۴- حواس..... ۱۰۲

شرح نظامات و سازمان گیرایی حواس پنج‌گانه..... ۱۰۲

قهوه سامعه (شنوایی)..... ۱۰۲

قهوه باصره (بینایی)..... ۱۰۳

قهوه شامه (بوایی)..... ۱۰۳

قهوه چشایی..... ۱۰۳

- ۱۳۰..... ۴-۴- رضاع (شیردهی)
- ۱۴۰..... ۵-۴- سالخوردگی

فصل چهارم ۱۴۹

- ۱۴۹..... تغذیه و روزه داری
- ۱۵۱..... ۱-۶-۴- طعام
- ۱۵۲..... ۲-۲-۴- رب
- ۲۱۴..... ۴-۴- روزه داری

فصل پنجم ۲۲۵

- ۲۲۵..... بهداشت جنسی
- ۲۲۷..... ۱-۸-۴- هم جنس بربری (HOMOSEXUALITY)
- ۲۳۷..... ۲-۸-۴- زنا (EXTRAMARITAL RELATIONS)
- ۲۴۱..... ۳-۸-۴- عدم مقاربت در زمان حیض
- ۲۵۳..... ۵-۸-۴- زوج درمانی

فصل ششم ۲۶۳

- ۲۶۳..... سخن پایانی
- ۲۷۱..... نتیجه گیری نهایی
- ۲۷۵..... فهرست منابع

پیشگفتار

با توجه به اهمیت قرآن کریم در شیوه زندگی، رفتار و تعاملات مسلمانان، درک و فهم آیات از جنبه‌های گوناگون برای مسلمانان و افرادی که به تجربه و تحقیق در آیات قرآن کریم علاقه‌مند هستند، حائز اهمیت است. بخش اعظمی از دستورالعمل‌های فقهی و حقوقی جامعه اسلامی از قرآن کریم و دستورات الهی استخراج می‌شود. عامه‌ی مردم از تفاسیر قرآن کریم در جامعه اسلامی، برای درک آیات قرآن کریم بهره می‌گیرند.

گردآوری نظر مفسران حوزه قرآن پژوهی یکی از نیازهای تحقیقاتی مهم برای حوزه علمیه، جامعه علمی و دانشگاهی کشور و حتی عموم مردم در ابعاد موضوعی قرآن تعریف شده است. زیرا گنجینه‌ای از اطلاعات را به عنوان اسناد معتبر پایه‌ای در مورد موضوعات مختلف آیات قرآن کریم برای پژوهشگران فراهم می‌آورد. بررسی مفاهیم سلامت در قرآن کریم به همراه تفاسیر آن یک دستورالعمل مناسب برای زندگی و سلامت مردم و فهم آیات قرآن کریم در این راه است. با نگاهی به این کتاب آیات مستقیم دارای مفاهیم سلامت مشخص‌تر می‌شود و برداشت‌های تفسیری پزشکی و غیرعلمی به قرآن کریم توسط اشخاصی که قرآن پژوه نیستند، به قرآن نسبت داده نمی‌شود.

از طرفی تحقیقات قرآن پژوهی آینده بر مبنای منابع معتبر اسلامی انجام می‌شود، که این کتاب این هدف را نیز محقق می‌سازد. بنابراین نتایج این پژوهش چشم‌انداز روشن‌تری برای ادامه تحقیقات قرآن-پژوهی و طب پیش‌روی محققان قرار می‌دهد و از طرفی می‌تواند منبع قابل اعتماد و مستندی برای پژوهشگران علوم دینی و همچنین برای تدوین کتاب معارف اسلامی برای گروه‌های علوم پزشکی باشد. چنان-که به نظر از پژوهشگران این حوزه، گفته محقق را مورد توجه قرار داده‌اند (۱).

این کتاب با راهنمایی‌ها و تجربیات گرانقدر اساتید زیادی از جمله جناب آقای دکتر رفیع‌نویز آزاد؛ دکتر نیکزاده عیسی زاده؛ دکتر سیدجواد قاضی میرسعید؛ دکتر رضا خانی پور؛ دکتر اسلام آقاپور؛ مرحوم دکتر مهدی اصفهانی و جمعی از اساتید محترم گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی و دانشگاه علوم پزشکی تهران نگارش یافته است. از همه ی این اساتید به پاس تلاش‌ها و همنمایی‌های بی‌شائبه که در طی نگارش این کتاب در اختیارم قرار دادند، به میمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

رفعت خیابانی

دکتر نیکزاده عیسی زاده

پاییز ۱۳۹۷